

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 17/2004(3))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ «ΡΟΜΑΣΚΑ» ΚΑΙ ΜΑΡΙΑΣ ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ «ΣΙΓΜΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 8 Μαρτίου, 2004

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, π. Κωνσταντίνου Κυριακίδη, Νίκου Παπαϊωάννου, Φρόσως Ριζοπούλου- Ηγουμενίδου και Μαρίας Δωρίτη, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στη παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει ύστερα από παράπονα/ καταγγελίες του Συνδέσμου «ΡΟΜΑΣΚΑ» και της κ. Μαρίας Αχιλλέως τις από μέρους του Σταθμού πιθανές παραβάσεις πιθανές παραβάσεις των κανονισμών **21(1)** και **26(ιβ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. 11.2.2004 έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή/ και παραστάσεις και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού να δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του σταθμού εκτίθενται πιο κάτω:

1. Στις **17.10.2003** μεταξύ των ωρών **21:30-23:00** μεταδόθηκε επεισόδιο της κυπριακής σειράς **«Βουράτε Γειτόνοι»** το οποίο περιείχε σκηνές και λεκτικό που υποβαθμίζουν την ποιότητα της εκπομπής σε επίπεδο άλλο από αυτό που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης, κατά παράβαση του κανονισμού **21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα κατά την διάρκεια του συγκεκριμένου επεισοδίου ο **«Αρτεμάκης»** και ο **«Κάττος»** επισκέπτονται την Ρωσία ψάχνοντας για την κοπέλα του πρώτου ενώ άφησαν στην Κύπρο τον **«Ρίκκο»** και τον **«Γιαννή»**. Το όλο επεισόδιο διέπεται από προσβλητικά έως και ρατσιστικά σχόλια για τον λαό της Ρωσίας.

Στους διάλογους που έχουν αναμεταξύ τους οι πρωταγωνιστές και που αφορούν τις Ρωσίδες ακούγονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα (πάντοτε σε πονηρούς τόνους):

Κάττος: *Ήταν να μουν μες το ξενοδοχείο μου τώρα. Εμπόρεν να μου κάμνει τζαι καμιά ρωσιδούα τίποτε. Να μου σάζει τον σπόντυλο μου.*

Αρτεμάκης: *Ίννα που έσει ο σπόντυλος σου.*

Κάττος: *Εν ταραμένος.*

Αρτεμάκης: *Ε τζαι εννα σου τον ισιώσει η ρωσιδούα;*

Κάττος: *Ε θέλεις να μου τον ισιώσεις εσύ Αρτεμάκη;*

-

Κάττος (Μονολογεί): *Αχχχ Α μάνα μου μάνα μου, τζαι έπιαν μας τζαι ο σπόντυλος. Τζαι έννα θέλουμε δκυό διπλοκάπουλλες να μας ισιώσουν. Θα τους πω έρχουμε μάνα μου, ο Κάττος σας, αναλάβετε το σώμα μου τζαι κάμετε το ότι θέλετε. Ναι αλλά ίνταλως έννα του το πω τούτον ούλλον;*

Διάλογος «Ρίκκου» και «Γιαννή» για το τι θα έκαναν αν πήγαιναν στη Ρωσία.

Ρίκκος: *(...) Παρέτα ρε. Είσιε να πάω εγιώ στην Ρωσία να πιάω μπαλέττο ρε τζαι να το βάλω να χορεύκει την «Λίμνη των Κόκνων». Ρε Γιαννούιν θα έπιανα δκυό κολόνες ρε (...)*

Μπαίνει η Πέπα και αλλάζουν κουβέντα. Όταν βγαίνει από το δωμάτιο συνεχίζουν.

Ρίκκος: *(...) Αν επίεννα Ρωσία ρε θα έπιανα δκυό να μου κάμουν μασάζ ρε. Θα έπιανα δκυό κολόνες ...*

Μπαίνει η Πέπα

Ρίκκος: *...Ξέρεις διότι ξέρεις; ...Ξέρεις πόσα στοιχίζει να κάμεις δύο κολόνες κύριε Γιαννή;*

Γιαννής: *Όχι. Στοιχίζουν κύριε Ρίκκο οι κολόνες. Άμα σου κάμει τζαι μασάζ.*

Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Λεπτομέρειες για το περιεχόμενο της εν λόγω εκπομπής φαίνονται στο **υποστοιχείο 1.**

3. Στις **29.1.2004** μεταξύ των ωρών **21:30-23:00** μεταδόθηκε επεισόδιο της κυπριακής σειράς **«Βουράτε Γειτόνοι»** το οποίο περιείχε σκηνές και λεκτικό που υποβαθμίζουν την ποιότητα της εκπομπής σε επίπεδο άλλο από αυτό που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης, κατά παράβαση του κανονισμού **21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Κατά την διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου «παντρεύεται ο Σωφρόνης την Κικίτσα και δέχονται τα συγχαρητήρια του κόσμου σε ξενοδοχείο. Πίσω από το ζευγάρι στέκεται ο Γιαννής με ένα ειδικά διαμορφωμένο μεταλλικό δοχείο (τενέκκα) στο οποίο τοποθετεί τα φακελάκια με τα χρήματα. Σε κάποια φάση εξαφανίζεται η «τενέκκα» και όλοι υποπτεύονται αλλοδαπό σερβιτόρο, οπότε και τον κυνηγάνε περί τα 30-40 άτομα.» . Η όλη συμπεριφορά των πρωταγωνιστών προς τον αλλοδαπό σερβιτόρο είναι προσβλητική έως και ρατσιστική καθώς είναι ύποπτος απλά και μόνο γιατί είναι ξένος.

Συγκεκριμένα, καθώς ο **«Ρίκκος»** δέχεται τα συγχαρητήρια του κόσμου βλέπει ένα αλλοδαπό σερβιτόρο, οπότε γυρίζει και λέει στον **«Κάττο»**.

Ρίκκος: *Κύριε Κάττο..*

Κάττος: *Ναι ρε πουλλί.*

Ρίκκος: *Κύριε Κάττο, τούτος ο μαυρής κοντοσυνάεται της τενέκκας.*

Κάττος: *Όϊ ρε πουλλίν.*

Ρίκκος: *Μα ιντα όϊ σιόρ. Εν τον θωρείς; Ε Γιαννή την τεννέκκαν τζαι τα μμάθκια σου.*

Όταν αργότερα διαπιστώνεται ότι λείπει η «τενέκκα» και όλοι ψάχνουν τον κλέφτη, η **«Πωλίτσα»** δείχνοντας τον αλλοδαπό σερβιτόρο λέει τα ακόλουθα:

Πωλίτσα: *Έτον. Έτον τζεινο που εγύριζεν γυρών που την τενέκκαν.*

Έρικ: *Είδα τον τζαι εγιώ. Είδα τον τζαι εγιώ.*

Ο Αλλοδαπός πανικοβάλλεται και αρχίζει να τρέχει με αποτέλεσμα να τον κυνηγάνε όλοι οι πρωταγωνιστές της σειράς καθώς και όλοι οι καλεσμένοι στον γάμο (περί τα 30-40 άτομα).

4. Στις **29.1.2004** μεταξύ των ωρών **21:30-23:00** μεταδόθηκε επεισόδιο της κυπριακής σειράς «**Βουράτε Γειτόνοι**» το οποίο περιείχε σκηνές και λεκτικό που θίγουν την αξιοπρέπεια εθνικών ομάδων, κατά παράβαση του κανονισμού **26(ιβ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Λεπτομέρειες για το περιεχόμενο της εν λόγω εκπομπής φαίνονται στο **υποστοιχείο 3.**

5. Στις **30.1.2004** μεταξύ των ωρών **21:30-23:00** μεταδόθηκε επεισόδιο της κυπριακής σειράς «**Βουράτε Γειτόνοι**» το οποίο περιείχε σκηνές και λεκτικό που υποβαθμίζουν την ποιότητα της εκπομπής σε επίπεδο άλλο από αυτό που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης, κατά παράβαση του κανονισμού **21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Κατά την διάρκεια του εν λόγω επεισοδίου, ο αλλοδαπός ύποπτος συλλαμβάνεται και οδηγείται στο τμήμα για ανάκριση. Η όλη συμπεριφορά των πρωταγωνιστών προς τον αλλοδαπό είναι ρατσιστική καθώς είναι ύποπτος απλά και μόνο γιατί είναι ξένος.

Συγκεκριμένα στο τμήμα, ο «**Κάττος**» θέλοντας να αποσπάσει την ομολογία του υπόπτου μπαίνει στον ακόλουθο διάλογο:

Κάττος: *Ελα δα ρε τζαι έννα σε κάμω να ακούεις Κάττο τζαι να κόβκεις κούρβες.*

Σερβιτόρος: *I don't understand*

Κάττος: *You don't understand? Έννα σου μεταφράσω.*

Πέπα: *Μα ίντα πον να του μεταφράσεις σιόρ. Δώστου δκνύ πισκαλιές να μας πει που εν η ττενέκκα να τελιώνουμε (...) Να μείνει μαύρος για καφές. Δώστου λαλούμεν δκνύ πάτσους να μας πει που εν τα ριάλια σιόρ.*

(...)

Σωφρόνης: *Δώστου δκνύ πατσαρκές να νιλήσει ολάν. Δαμέ εχαθήκαν τα λεφτά μου καταλαμβαίνεις;*

(...)

Κάττος: *Ρε πε μου που έσεις τα ριάλλια ρε. Πε μου που έσεις τα ριάλια διαφορετικά έννα σε κάμω να ακούεις Κάττο τζαι να κόβκεις κούρβα ρε. Understand ρε; Understand?*

Ακολούθως αρπάζει τον αλλοδαπό από το αυτί και του ταρακουνά το κεφάλι τραβώντας το αυτί του.

Σερβιτόρος: *I don't understand.*

Κάττος: *You don't understand? Εννα σου εξηγήσω ρε. I will make you to hear cat and go cut bend. Tell me where is the money? Που έσεις τα ριάλια γιατί έννα σε κάμω να κόφκεις κούρβα...bend ρε bend ρε.*

Τον πιάνει και από τα δύο αυτιά και τραβώντας τα του ταρακουνάει το κεφάλι.

Σε άλλη σκηνή και ενώ ο «**Σωφρόνης**» με την «**Κικίτσα**» κλένε για τα χαμένα τους λεφτά ο πρώτος νευριάζει και φωνάζοντας «*Ρε θα σε σκοτώσω ρε. Που έβαλες τα λεφτά ρε;*» ορμάει και αρπάζει τον αλλοδαπό από τον λαιμό μέχρι που παρεμβαίνει ο «**Κάττος**» και τον υποχρεώνει να τον αφήσει.

Σε άλλη σκηνή διεξάγεται ο ακόλουθος διάλογος:

Σερβιτόρος: *Can I go?*

Κάττος: *Που εν να πάεις πουλλούδιν μου τζαι βρέσει. Κάτσε κάτω. Sit down and tell Kokos what you like to drink. Κόκο δε ιννα πον να πιεί ο μιτσής.»*

Κόκος (με απαξιωτικό ύφος): *Ε 'οϊ τζαι έτσι κύριε Κάττο...για όνομα του θεού»*

Κάττος (εμφανώς θυμωμένος χτυπάει το χέρι στο γραφείο): *Εν εκατάλαβα Κόκο. Τι εννοείς ότι τζαι έτσι κύριε Κάττο. Τι εννοείς ρε; ΧΑ; Η Αστυνομία κάμνει διακρίσεις σε κανέναν ρε; Είτε εν μαύρος, είτε αν εν άσπρος είτε αν εν της κίτρινης φυλής; ΧΑ; Σε κανένα ρε. Ο Νόμος δεν κάνει διακρίσεις Κόκο. Όλοι είναι ίσοι απέναντι στον Νόμο. Εκατάλαβες Κόκο;*

(...)

Πέπα: *Τι θα γίνει κύριε Κάττο; Θα τον ανακρίνεις έσυ όζα έτσι να τον πιάσω εγώ να τον ανακρίνω δκυό παλιές σιόρ;*

Κάττος:(...) *Πρώτα ο καφές και μετά οι πατσαρκές....εμμ η ανάκριση.*

Σερβιτόρος: *Excuse me sir..*

Κάττος: *Yes my friend. Sit down and wait and I will come to you.(...) Που θέλει να πάεις ρε; Where do you want to go?*

Σερβιτόρος: *Home.*

Κάττος: *Home? Ρε το home σου εννάν η φυλαή αν δεν μου πείς που έχωσες την ττενέκκαν με τα ριάλλια ρε.*

Σερβιτόρος: *I don't know ttenekka. What is ttenekka?*

Κάττος: *Don't play crazy to me ρε μαυρή. Don't play crazy to me.*

(...)

Πέπα: *Αν δεν μου πεις που έβαλες τα ριάλια θα σου την δώσω μέσα στο φτι και θα κατουρήσεις κόμπο κόμπο.*

Σερβιτόρος: *I don't understand madam.*

Σωφρόνης(...) *Αις με ρε παπά να του σπάσω τα μούτρα του να τελειώνουμε (...)*

Η Πέπα κοιτάζει περίεργα τον σερβιτόρο.

Πέπα: *Αδε τον άδε τον. Έμεινε τζαι θωρεί με τούτος. Πε του ολάν ήγνα που σου είπα.*

Κάττος: *Ρε my friend look at me. This lady she said if you don't tell us where is the ttenekke with the money she will give it to you in the ear and you will pee drop by drop. Είπα του σταζιά-σταζιά συμπεθερά. Εν εντάζει;*

Πέπα: *Εν εντάζει αλλά εν θωρώ να κατάλαβε.*

Κάττος: *Εκατάλαβεν αλλά παίζει πελλόν. Παίζει πελλόν ο μαυρής. Εκατάλαβες ρε; Ρε you will tell me where is the money ρε; You will tell me where is the money ρε or not? (Τον αρπάζει πάλι από τα αυτιά και του ταρακουνά το κεφάλι).* *Where is the ttenekke ρε with the money?*

Σερβιτόρος: *I don't know sir. I don't know sir what is ttenekka?*

Κάττος: *You don't...you don't know what is ttenekka? Κοκοοοοο. Φέρε ένα ττενεκκέ γιατί εν ηζέρει ο μικρός ρε.»*

Ο Κόκος φέρνει ένα «ττενεκκέ» χωρίς πάτο και τον δείχνει στον σερβιτόρο.

Κάττος: *My friend this ttenekka my friend. Now you know understand? You will understand and you will feel it very nicely my friend.*

Τοποθετεί την «ττενέκκα» στο κεφάλι του σερβιτόρου.

Κάττος: *Now you must speak. Κτυπάει ελαφρά το μεταλλικό δοχείο που είναι πάνω στο κεφάλι του σερβιτόρου.*

Γιαννής: *Να της φασιήσω εγώ κύριε Κάττο, αρέσκουν μου πολλά οι ττενέκκες...Να αρκέψω να φακκώ πρώτος: Έπαιζα ταμπουλέκκιν που μουν μιτσής. Α; Please κύριε Κάττο please, please.*

Κάττος: *Ρε εννα μας πεις που εν τα ριάλλια ρε; You will tell us where is the money? Because Ιοαηνου he wants to play tamroulekkin.*

Σωφρόνης: *Άτε ρε παπά κανεί. Βκάρτε του την τζαι εν κρίμα ρε παπά. (Αφαιρά την «ττενέκκα»)*

Πέπα: *Το κρίμα εν πας το κλήμα.*

(...)

Κάττος: *Ιωάννου βκάρτου την ττενέκκα.*

Γιαννής: *Όϊ κύριε Κάττο. Άιστην να του δώκω τζαι εννα ομολοήσει.*

Κάττος: *Βκάρτου την ττενέκκα ρε λαλώ σου ρε.*

Κόκος: *Αχχχχ εδείσαν μας τα σιέρκα μας τζαι εν ημπόρουμε να κάμουμε τίποτε. Με να τους ιντζιήσουμεν ιμπόρουμε με να τους δώκουμε πάτσον ιμπόρουμεν με να τους κρεμμάσουμε πας τον γάντζον ιμπόρουμε. Ε πως θα ομολοήσει σιόρ; Εν πελλός να ομολοήσει; Εν ομολοά.*

Ακολούθως όλοι φεύγουν αφήνοντας τον Κόκο με τον σερβιτόρο. Αυτός με ένα «σατανικό» γέλιο λέει στον σερβιτόρο:

*«Να σου πω την αλήθειαν επαθύμισα πολλά....μα πάρα πολλά να παίζω τράμς.
Ήντα λαλείς α; Να παίξουμε;»*

Ο σκοπός του είναι προφανώς να ξανατοποθετήσει την «Ττενέκκα» στο κεφάλι του για «να παίζει drums»

6. Στις **30.1.2004** μεταξύ των ωρών **21:30-23:00** μεταδόθηκε επεισόδιο της κυπριακής σειράς **«Βουράτε Γειτόνοι»** το οποίο περιείχε σκηνές και λεκτικό που θίγουν την αξιοπρέπεια εθνικών ομάδων, κατά παράβαση του κανονισμού **26(ιβ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Λεπτομέρειες για το περιεχόμενο της εν λόγω εκπομπής φαίνονται στο **υποστοιχείο 5.**

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά συμπεριλαμβανομένων των βιντεοκασετών με τις εν λόγω εκπομπές και κρίνουμε ότι:

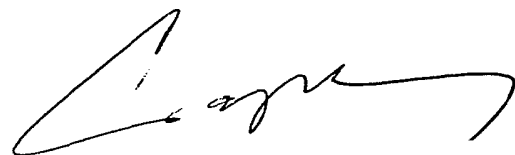
Τα επεισόδια της σειράς **«Βουράτε Γειτόνοι»** που μεταδόθηκαν στις **17.10.2003 και 29-30.1.2004** περιείχαν σκηνές και λεκτικό που υποβαθμίζουν την ποιότητα της εκπομπής σε επίπεδο άλλο από αυτό που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης, κατά παράβαση του κανονισμού **21(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) ο οποίος αναφέρει ότι **« οι σταθμοί λαμβάνουν μέτρα, ώστε οι εκπομπές να ευρίσκονται στο ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας».**

Τα επεισόδια της σειράς **«Βουράτε Γειτόνοι»** που μεταδόθηκαν στις **17.10.2003 και 29-30.1.2004** περιείχαν σκηνές και λεκτικό που θίγουν την αξιοπρέπεια των γυναικών γενικότερα, καθώς και εθνικών ομάδων, κατά παράβαση του

κανονισμού **26(ιβ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) ο οποίος αναφέρει ότι στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύεται *«η μετάδοση εκπομπών που θίγουν την αξιοπρέπεια των δύο φύλων, φυλετικών, εθνικών, θρησκευτικών ομάδων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες»*.

Η Αρχή αντιλαμβάνεται το κωμικό στοιχείο το οποίο εμπεριέχεται στην προσέγγιση του σταθμού καθώς και το ότι γίνεται προσπάθεια να σατιριστεί η ξενοφοβία των Κύπριων. Παρόλα αυτά όμως πιστεύουμε ότι ο Σταθμός οφείλει να είναι πολύ πιο προσεκτικός στο μέλλον ούτως ώστε να μην θίγονται οι ευαισθησίες των τηλεθεατών, και της κοινωνίας γενικότερα, πάνω σε θέματα ρατσισμού και διακρίσεων.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει όπως επιβάλει στο σταθμό την κύρωση της **προειδοποίησης** για τις παραβάσεις των **κανονισμών 21(1) και 26(ιβ)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) που έγιναν στις **17.10.2003 και 29-30.1.2004**.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Λ.